

6. Концепція розвитку вищої юридичної освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://univer.km.ua/koncept.htm>
7. Фольварочний І.В. Модернізація змісту, методів та форм підготовки фахівців на основі вивчення зарубіжного досвіду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gnpu.edu.ua/files/VIDANNIY/Visnik_12/V12_34.pdf
8. Про вищу освіту. Закон України від 01 липня 2014 р. №1556-VII//Відомості Верховної Ради України. – 2014. - N 37-38.–Ст. 2004
9. Резнікова В.В., Орлова О.С. Проблема практичної фахової підготовки вітчизняних правників у ДВНЗ України / В.В. Резнікова, О.С. Орлова // «Інноваційні освітні технології: досвід Європейського Союзу та його впровадження в процес підготовки юристів» збірник тез (25 трав. 2016 р.) м. Братислава (Словацька Республіка). — 2016. — С. 188—191.
10. Слов В. А. Юридична клініка : навч. посіб. / В. А. Слов, С. І. Молібог, Д. Г. Павленко. – К. : Школяр, 2004. – 315 с.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ АКТІВ У ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Кичилюк Т.С.

(кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)

У зв'язку з підписанням Україною ряду угод про асоціацію з Євросоюзом, постає проблема вдосконалення природоохоронного законодавства та його адаптації до законодавства ЄС.

Чинне законодавство передбачає пріоритет міжнародних законодавчих актів, ратифікованих Україною і передбачає їх імплементацію як складової національного законодавства. Ст. 9 Конституції України зазначає, що чинні міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надано ВР України, є частиною національного законодавства України.

Беззаперечно значною є роль міжнародно-правових актів та міжнародно-правових договорів у регулюванні лісових відносин в Україні. Так, відповідно до Конвенції про охорону біологічного різноманіття, прийнятої у Ріо-де-Жанейро 5 червня 1992 року, ратифікованої Законом від 29 листопада 1994 р., з метою збереження і сталого використання біологічного різноманіття, Україна зобов'язалася встановлювати систему охоронних територій або територій, в яких необхідно вжити спеціальних заходів для збереження біологічного різноманіття; розробляти керівні принципи відбору, встановлення і раціонального використання охоронних територій або територій, у яких необхідно приймати спеціальні заходи для збереження біологічного різноманіття. Імплементациєю цієї Конвенції на національному рівні стали Постанова Кабміну України «Про концепцію збереження біологічного різноманіття від 12.05.1997 р. та Розпорядження Кабміну «Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми забезпечення біологічного різноманіття на 2005-2025 рр.» від 22.09.2004 р..

Вимоги Конвенції з охорони біорізноманіття, що стосуються лісів, викладені в Розширеній програмі робіт з охорони біорізноманіття лісів, затвердженій 2002 року на шостій конференції країн-учасниць Конвенції в Гаазі (Нідерланди). Згідно зазначених вимог, основним принципом є екосистемний підхід, що полягає у сталому веденні лісового господарства в усіх лісах України. Цей принцип задекларований в Лісовому кодексі України (ст. 34), а кількісні показники ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку визначені Державною цільовою Програмою «Ліси України» на 2010-2015 роки, хоча використана система показників і заходів не є повною.

Деякими завданнями стратегії ЄС щодо біорізноманіття до 2020 р. є наступні: 1) повна реалізація природоохоронного законодавства ЄС; 2) поліпшення, захист і відновлення екосистем і послуг, які вони надають, і більш широке використання зеленої інфраструктури; 3) більш стале сільське і лісове господарство.

Окреслені завдання мають відношення і до лісових екосистем. Зокрема, сталість лісового господарства передбачає заохочення лісокористувачів до прийняття планів лісокористування (управління лісами). Ці плани включають заходи щодо збереження біорізноманіття і сприяють новаторським механізмам фінансування для підтримання й відновлення екосистемних послуг, які утворюються стало керованими багатофункціональними лісами. Крім того, з метою вирішення завдань щодо збереження біорізноманіття, слід створювати позитивні стимули для фермерів і лісокористувачів.

Стратегія ЄС щодо біорізноманіття не є нормативно-правовим актом для України, а її виконання не є обов'язковим, проте вона відображає європейський стандарт щодо збереження лісів та їх екосистем.

Україна також підписала або приєдналася до низки міжнародних конвенцій та угод, що стосуються охорони та збереження біорізноманіття, зокрема Бернської, Бонської, Вашингтонської (CITES), Рамсарської та ін.

Враховуючи європейський напрям розвитку, Україні слід більш опрацювати систему моніторингу біорізноманіття та менеджменту природоохоронних територій. Адже, наявні законодавчі акти й організаційні структури далеко не повною мірою відповідають завданням моніторингу біорізноманіття, прийнятим у країнах Європи, а поняття екологічного менеджменту на територіях спеціального (природоохоронного) призначення практично не розроблене. Наявні нормативно-правові акти щодо проектів організації територій об'єктів природно-заповідного фонду (Наказ Мінприроди України № 245 від 06.07.2005 р.) практично не розв'язують цієї проблеми, тому що фактично не містять поняття «екологічний менеджмент території з метою збереження біорізноманіття».

Окреслені проблеми значною мірою зумовлені або відсутністю в українському законодавстві відповідних нормативних положень і визначень, або неузгодженістю різних законів та підзаконних нормативно-правових актів щодо трактування понять і категорій та визначення ключових положень і вимог до практичного втілення тих чи інших заходів. Крім того, потребує вирішення питання створеного конфлікту інтересів, який проявляється у покладанні на відповідні органи управління лісовими ресурсами одночасно господарських і природоохоронних функцій.

З одного боку, актуальними залишаються питання уніфікації понятійного й термінологічного апарату чинного природоохоронного законодавства України, дотичного до охорони біорізноманіття, а з іншого – впровадження низки змін, доповнень і нових правових положень щодо збереження біорізноманіття у відповідності з аналогічним чинним законодавством Євросоюзу.

Більшість проблем можуть бути розв'язані шляхом послідовного застосування відповідних положень міжнародного права та визначених ними концептуальних положень. Однак, загальновідомим є факт, що велика частина законів України «не працюють» безпосередньо, а для їх практичної імплементації потрібна низка підзаконних актів. Тому сьогодні пріоритет міжнародного права перед законодавством України, в більшій мірі носить декларативний характер.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Науково-практичний коментар Лісового кодексу України / Г. І. Балюк, А. П. Гетьман, Т. Г. Ковальчук [та ін.]; за ред. Г. І. Балюк. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 368 с.
2. Бондарук Г. В. Нормативно-правове забезпечення збереження біорізноманіття в лісовому секторі України : Аналіз та перспективи розвитку / Г. В. Бондарук, О. О. Кагало, Л. Д. Проценко [та ін.]. – Львів, 2013. – 266 с.